

Так було на Україні (Масляна)

ВЕДУЧА (Старенкова А.): Масляна або Масниця - одне з календарно-побутових свят, яке пов'язане із давнім народним звичаєм - проводами зими і зустріччю весни. Припадає воно на останній тиждень перед початком Великого посту.

Це свято триває тиждень, щовечора збирає молодь на вечорниці. Молодь гуляла до третіх півнів, бо це було останнє гуляння в хаті. Після Масляної збирались вже на вулиці. Тиждень Масниць починався з понеділка.

(Заходить Масляна, жінка у святковому українському вбранні, тримаючи в руках макітру з варениками).

ВЕДУЧА: А ось і прийшла до нас дорога гостя, Масляна. Та ще й з варениками! Привітаємо її оплесками. (В залі лунають оплески).

МАСЛЯНА (Снісар О.): Моє вам шанування. Я до вас на цілий тиждень завітала. Цілих 7 днів будемо вживати скоромну їжу: м'ясо, сало, ковбаси, яйця і щодня – вареники з сиром, политі сметаною... Гулятиму і я з вами.

МАСЛЯНА: Заходьте. Сідайте за стіл. Ми вас чекали. Пригощайтесь.

I ЖІНКА: Спочатку повинна колодка народитись. (Виймає полінце, кладе його на стіл і по черзі його всі жінки вповивають).

II ЖІНКА: Ось і народилась колодка. Вітаю вас, подружки, з народженням колодки!

(Жінки встають, обнімаються, цілуються. Сідає до столу і Масляна).

II ЖІНКА: Жіночки, будемо гуляти цілий тиждень. Адже:

У понеділок колодка народилась,

У вівторок - хрестилась,

У середу - женилась,

У четвер - померла.

МАСЛЯНА: А у п'ятницю - тещині обіди. Зяті запросять своїх тещ до себе в гості.

(Всі пригощаються, співають відомих веселих українських пісень).

МАСЛЯНА: Залишаймо колодку тут, а самі підемо по домах, де є дорослі хлопці або дівчата і прив'яжемо матерям колодку до ноги. Це їм кара за те, що не оженили синів чи не повіддавали дочок впродовж останніх М'ясниць.

(Виходять, співаючи. Після невеличкої паузи, заходять хлопці з троїстими музиками. Музики грають, хлопці пританцьовують, приспівують. Появляються дівчата, прихопивши з собою дівочі колодки).

I ДІВЧИНА: Іваночку, не оженився на М'ясниці, давай ліву руку, прив'яжу тобі колодку! (Прив'язує колодку, оздоблену барвистими стрічками та паперовими квітами).

II ДІВЧИНА: Ти, Максиме, не ховайся, ліву руку підставляй! (Прив'язує йому колодку).

III ДІВЧИНА: А тобі, Михайло, я прив'яжу колодку. (Прив'язує).

IV ДІВЧИНА: Дівчата, а чим наші парубки відкупилися?

I ДІВЧИНА: Іванко - шовковою хустиною. (Показує).

II ДІВЧИНА: Максим - ось таким гарним намистом.

III ДІВЧИНА: Михайло грішми відкупивсь. (Показує гроші).

I ХЛОПЕЦЬ: Грайте музики, танцювати хочеться!

(Грають музики, хлопці запрошують дівчат до танцю. Український танець Головіна А.)

II ХЛОПЕЦЬ: Максиме, розкажи, яка з тобою okazія трапилась вчора.

МАКСИМ: Сиджу я біля Варвари за столом, хочу їй щось приємне сказати, та ніяк у мене це не виходить. Хвилююсь, червонію... А коли я хвилююсь, то завжди собі ногу пальцями длубаю... Раптом відчуваю, що я ноги не чую від длубання та з переляку як закричу:

- Ой, Варварочко, я, мабуть, скоро помру!

А вона мені:

- Ти звідки знаєш?

- Та ось вже з годину ногу длубаю, і нічого не відчуваю. Мабуть, її відібрало!

- Так це ж ти мою ногу длубаєш.

- А чого ти мені нічого не говориш?

- Я ж бачу, як ти хвилюєшся, аж червонієш. От і терплю, чекаю, що ти і сам помітиш свою помилку.

(Всі сміються).

ІV ДІВЧИНА: Ой, лишенько! Ми ж наварили вареників з сиром, полили їх сметаною і забули поставити на стіл. Неси, Катре, будемо всі пригощатись.

(Катря йде за варениками, а інші дівчата співають):

Не пускає мене мати

На вулицю погуляти,

А хоч пустить, то пригрустить:

Іди, доню, не барися:

У сінечки та й вернися!

Бо надворі піст наступає,

А хто його проскаче,

Той Великодня не побаче...

(Дівчина заносить макітру, ставить її на стіл. Молодь пригощається, а в цей час двоє хлопців закріплюють палицю на середині сцени, на вершечку якої прив'язані чоботи).

I ХЛОПЕЦЬ: О, а це що буде?

ВЕДУЧА: Будемо гратись у гру, яка називається "Виграй чоботи". Умови гри: сідаєш на довгу лозину(віник), як на коня, скачеш на ній навкруги, а потім підстрибуй повище та діставай чоботи. Хто їх дістане, тому вони й будуть, як винагорода.

МАСЛЯНА: Хорошу гру придумали! А тепер давайте пограємось у гру, де візьмуть участь всі. Розділіться на дві команди. Одну назвемо "Зима", другу - "Весна". Гра називається "Хто кого переспіває". Кожна команда співає свою пісню. Хто не зіб'ється на мелодії і словах - та й перемогла.*(Співають)*.

МАСЛЯНА: Пограємось у сніжки?

Кожній команді підносять "сніжки" (зім'ятий папір). Команди стають на відстані 2-3-х кроків і за рахунком: "Один, два, три!" починають кидати в протилежну команду "сніжки". Чия команда влучить більше, та й перемогла.

МАСЛЯНА: А з цієї гри ми довідаємось, хто кого переможе: "Весна" чи "Зима"? Грають хлопці. Перетягнемо канат.

МАСЛЯНА: За нашими підрахунками, в іграх перемогла "Весна". Отже, злись, Зимонько, скільки хочеш, а переможе все ж таки Весна, яку всі чекають. Гуляйте, друзі, до ранку, до світанку. Бо скоро почнуться польові роботи, вечорами збиратиметесь на вулиці не часто. Танцюйте, жартуйте, а мені пора.

І ДІВЧИНА: Тож давайте заспіваймо дівчата нашої улюбленої!

Пісня «Як у нас на Україні»

Всі: Наші вечорниці вже кінчати час
Кращі побажання ви прийміть від нас
І в вас, і в нас хай буде гаразд
Щоб ви і ми щасливі були.
Прощавайте, друзі, низький вам уклін
Доброго здоров'я зичимо вам усім,
І в вас, і в нас хай буде гаразд,
Щоб ви і ми щасливі були

Господиня: Бувайте здорові, живите багато

І ще приїжджайте до нашої хати.

Масляна

Тиждень перед Великоднім постом називається Масляна. Щодня жінки, молодь і діти гуляли, пригощались варениками з сиром. Набиралися сил перед довгим постом.

Молодь збиралась на вечорниці і гуляла до ранку (досвітки).

В останній день Масляної проводжали Зиму і зустрічали Весну.

Обов'язково

проводились ігри на свіжому повітрі: кидали сніжки, з "боєм" брали фортецю, побудовану з снігу або льоду тощо.

(інсценівка)

ВЕДУЧА: Масляна або Масниця - одне з календарно-побутових свят, яке пов'язане із давнім народним звичаєм - проводами зими і зустріччю весни.

Припадає воно на останній тиждень перед початком Великого посту.

Це свято триває тиждень, щовечора збирає молодь на вечорниці. Молодь гуляла до третіх півнів, бо це було останнє гуляння в хаті. Після Масляної збирались вже на вулиці.

Тиждень Масниць починався з понеділка.

(Заходить Масляна, жінка у святковому українському вбранні, тримаючи в руках макітру з варениками).

ВЕДУЧА: А ось і прийшла до нас дорога гостя, Масляна. Та ще й з варениками! Привітаємо її оплесками. (В залі лунають оплески).

МАСЛЯНА: Моє вам шанування. Я до вас на цілий тиждень завітала.

Цілих 7

днів будемо вживати скоромну їжу: м'ясо, сало, ковбаси, яйця і щодня – вареники з сиром, политі сметаною... Гулятиму і я з вами.

(Заходять жінки).

I ЖІНКА: Чи можна до вас? Добрий день, шановні господарі.

МАСЛЯНА: Заходьте. Сідайте за стіл. Ми вас чекали. Пригощайтесь.

I ЖІНКА: Спочатку повинна колодка народитись. (Виймає полінце, кладе його на стіл і по черзі його всі жінки вповивають).

II ЖІНКА: Ось і народилась колодка. Вітаю вас, подружки, з народженням

колодки!

(Жінки встають, обнімаються, цілуються. Сідає до столу і Масляна).

II ЖІНКА: Жіночки, будемо гуляти цілий тиждень. Адже:

У понеділок колодка народилась,

У вівторок - хрестилась,

У середу - женилась,

У четвер - померла.

МАСЛЯНА: А у п'ятницю - тещині обіди. Зяті запросять своїх тещ до себе в гості.

(Всі пригощаються, співають відомих веселих українських пісень).

МАСЛЯНА: Залишаймо колодку тут, а самі підемо по домах, де є дорослі хлопці або дівчата і прив'яжемо матерям колодку до ноги. Це їм кара за те, що не оженили синів чи не повіддавали дочок впродовж останніх М'ясниць.

(Виходять, співаючи. Після невеличкої паузи, заходять хлопці з троїстими

музиками. Музики грають, хлопці пританцювують, приспівують.

Появляються дівчата, прихопивши з собою дівочі колодки).

I ДІВЧИНА: Іваночку, не оженився на М'ясниці, давай ліву руку, прив'яжу тобі колодку! (Прив'язує колодку, оздоблену барвистими стрічками та паперовими квітами).

II ДІВЧИНА: Ти, Максиме, не ховайся, ліву руку підставляй! (Прив'язує йому колодку).

III ДІВЧИНА: А тобі, Михайло, я прив'язу колодку. (Прив'язує).

IV ДІВЧИНА: Дівчата, а чим наші парубки відкупилися?

I ДІВЧИНА: Іванко - шовковою хустиною. (Показує).

II ДІВЧИНА: Максим - ось таким гарним намистом.

III ДІВЧИНА: Михайло грішми відкупивсь. (Показує гроші).

I ХЛОПЕЦЬ: Грайте музики, танцювати хочеться!

(Грають музики, хлопці запрошують дівчат до танцю). музики, хлопці запрошують дівчат до танцю).

II ХЛОПЕЦЬ: Максиме, розкажи, яка з тобою okazія трапилась вчора.

МАКСИМ: Сиджу я біля Варвари за столом, хочу їй щось приємне сказати, та

ніяк у мене це не виходить. Хвилююсь, червонію... А коли я хвилююсь, то завжди собі ногу пальцями длубаю... Раптом відчуваю, що я ноги не чую від длубання та з переляку як закричу:

- Ой, Варварочко, я, мабуть, скоро помру!

А вона мені:

- Ти звідки знаєш?

- Та ось вже з годину ногу длубаю, і нічого не відчуваю. Мабуть, її відібрало!

- Так це ж ти мою ногу длубаєш.

- А чого ти мені нічого не говориш?

- Я ж бачу, як ти хвилюєшся, аж червонієш. От і терплю, чекаю, що ти і сам помітиш свою помилку.

(Всі сміються).

IV ДІВЧИНА: Ой, лишенько! Ми ж наварили вареників з сиром, полили їх

сметаною і забули поставити на стіл. Неси, Катре, будемо всі
пригощатись.

(Катря йде за варениками, а інші дівчата співають):

Не пускає мене мати
На вулицю погуляти,
А хоч пустить, то пригрустить:
Іди, доню, не барися:
У сінечки та й вернися!
Бо надворі піст наступає,
А хто його проскаче,
Той Великодня не побаче...

(Дівчина заносить макітру, ставить її на стіл. Молодь пригощається, а в
цей час двоє хлопців закріплюють палицю на середині сцени, на
вершечку якої прив'язані чоботи).

I ХЛОПЕЦЬ: О, а це що буде?

II ХЛОПЕЦЬ: Будемо гратись у гру, яка називається "Виграй чоботи".

Умови гри: сідаєш на довгу лозину, як на коня, скачеш на ній навкруги, а
потім підстрибуєш повище та діставай чоботи. Хто їх дістане, тому вони й
будуть, як винагорода.

(заходить Масляна).

МАСЛЯНА: Добрий вечір! Хорошу гру придумали, а тільки в тих місцях,
де стоїть лід на річці, хлопці укріпляли стовп, натирали його салом, а до
вершечку прикріпляли чоботи. Стовп був слизьким, високим. Та все ж
знаходились вправні і сміливі хлопці, які діставали чоботи. А тепер
давайте пограємось у гру, де візьмуть участь всі. Розділіться на дві
команди. Одну назвемо "Зима", другу - "Весна". Гра називається "Хто
кого переспіває". Кожна команда співає свою пісню. Хто не зіб'ється на

мелодії і словах - та й перемогла.

(Співають).

МАСЛЯНА: Пограємось у сніжки?

Кожній команді підносять "сніжки" (зім'ятий папір). Команди стають на відстані 2-3-х кроків і за рахунком: "Один, два, три!" починають кидати в протилежну команду "сніжки". Чия команда влучить більше, та й перемогла.

МАСЛЯНА: А з цієї гри ми довідаємось, хто кого переможе: "Весна" чи "Зима"? Грають хлопці. Перетягнемо канат.

МАСЛЯНА: За нашими підрахунками, в іграх перемогла "Весна". Отже, злись, Зимонько, скільки хочеш, а переможе все ж таки Весна, яку всі чекають.

Гуляйте, друзі, до ранку, до світанку. Бо скоро почнуться польові роботи, вечорами збиратиметесь на вулиці не часто. Танцюйте, жартуйте, а мені пора.

І ДІВЧИНА: Масляна, Масляна, яка ж ти мала - якби ж тебе сім неділь, а посту одна!

МАСЛЯНА: Не все ж коту масляна. (Виходить, прощаючись).

ВСІ (присутні парубки і дівчата кричать їй вслід):

Масляна, воротися!

До Великодня простягнися,

Від Великодня до Петра,

А від Петра та до тепла...